
Zpovědi přes respirátor: medicí z LFHK UK

Zpovědi přes respirátor: medicí z LF v Hradci Králové UK

Studentky a studenti lékařských fakult a fakult zdravotnických studií napříč Českou republikou od prvních dnů koronavirové epidemie aktivně pomáhají zdravotnickým zařízením. Ze dne na den se ocitli na neplánované, o to realističtější praxi. Redakce iForum chce své čtenáře seznámit s konkrétními příběhy některých z nich. **Peter, Diana a Karolína jsou studenty Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy.**

Peter Kraus, 5. ročník: Momentálně již

více než 3 týdny působím jako dobrovolník na Oddělení dětské chirurgie a traumatologie ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. Místo jsem si vybral záměrně, po absolvování medicíny bych moc rád právě na tomto pracovišti pracoval. S panem primářem jsem se domluvil hned na začátku krizového období, nabídl jsem mu svou pomoc a připravenost zapojit se, kde a jak to bude zapotřebí. Už dva roky zde totiž ve svém volném čase docházím pomáhat, a zároveň se doplňkově vzdělávám ve svém vysněném oboru.

Netrvalo to ani týden a mohl jsem nastoupit na pozici sanitáře na sále. Elektivní (výběrové) výkony jsou sice zrušeny, ale jak dobře víme, děti se absolutně uhlídat nepodaří, takže se potýkají s různými úrazy bez ohledu na výjimečnou koronavirovou situaci. Díky vývoji epidemiologické situace se moje pozice v průběhu času měnila. Postupně se ze mě – sanitáře – stal člověk pro všechno. Jsem medik, co se chce učit, student, který zařizuje za svoji studijní skupinu alternativní formu výuky, sestra na sále, sestra na ambulanci, pošťák, ale také pravidelný asistent při operačních výkonech. Jelikož počet pracovníků na oddělení je dostačující, funguji hlavně jako asistence na sále. Má to hned dvě výhody. Ušetří se tak jeden lékař, který může být například na ambulanci nebo na oddělení, či mít konzilia, a díky tomu může sál nadále pracovat samostatně, bez přerušení kvůli potřebě asistenta. A já zažívám výuku svého vysněného zaměstnání „z první ruky“.

Každý den pro mě začíná stejně, jeho průběh je ale téměř vždy rozdílný, neopakovatelný. Ráno proběhne rychlá telefonická domluva s vedoucím týmu daného dne, tak se dozvím, jestli a kde je mě potřeba. Pokud mě nepotřebují, řeším školu. Když je nějaký výkon nebo hodně pacientů na ambulanci, sbalím se a jedu do nemocnice vypomáhat.

Diana Hachová, 5. ročník: Na začátku dubna jsem spolu se svými kolegy z fakulty nastoupila do Domova U Biřičky na Novém Hradci Králové jako posila pro sesterský tým. Práce v sociálních službách pro nás byla výzvou. Zároveň jsme si uvědomili, že i pro seniory je toto období velmi těžké a chtěli jsme se zapojit do jejich každodenních aktivit. Práce je vcelku rozmanitá. Každé ráno nejdříve změříme klientům teplotu a hned nato nás čeká rozdávání ranních léků včetně injekčních forem a umělé výživy. Během dopoledne je naplánováno několik převazů, monitoring krevního tlaku, saturace a dalších parametrů. Součástí práce je též chystání léků na další den. Účinné látky a obchodní názvy tak už máme v malíku.

V odpoledních hodinách se můžeme věnovat klientům samotným. Pokud nám to počasí dovolí, bereme je ven na procházky do místního parku, který je součástí objektu. Vždy se dozvíme zajímavé příběhy z jejich životů, zazpíváme si nebo recitujeme jarní básničky. S ostatními se pak snažíme co nejvíce komunikovat během celého dne. Uvědomujeme si, že v tomto období jim chybí kontakt s rodinou, která za nimi z hlediska bezpečnosti v těchto dnech nesmí. Snad jim ji malinko nahrazujeme. Chtěla bych za sebe i své kolegy poděkovat personálu Domova U Biřičky za to, jak mile nás přijali. Společně jsme, věřím, vytvořili skvělý pracovní tým, který je plný elánu a šíří kolem sebe dobrou náladu.

Karolína Kubová, 4. ročník: Už od 18.

března chodím vypomáhat na Hemodialyzační středisko ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. K této možnosti jsem se dostala spíše náhodou, když přes skupinu dobrovolníků z FNHK na facebooku jedna spolužačka inzerovala, že na toto oddělení shánějí dobrovolníky na výpomoc z řad studentů medicíny. Ihned jsem se přihlásila, jelikož zvažuji, že bych se po ukončení studia věnovala nefrologii. A také jsem chtěla během přerušení prezenční výuky zůstat v kontaktu s nemocnicí a praxí.

Je nás zde celkem sedm studentů rozdělených do dvou skupin. Jedna (ta moje) chodí v pondělí, ve středu a v pátek, ta druhá pak v úterý a ve čtvrtek. V naší skupině jsou se mnou ještě dvě spolužačky z mého ročníku a jeden šesták. On chodí na akutní sál a my ostatní na sál chronický.

Na chronickém sále se denně vystřídají tři skupiny po 24 pacientech, každá na 4,5 hodiny hemodialýzy. S kolegyněmi máme den rozdělený také do úseků, takže jedna chodí od 6:00 zhruba do 14:00, druhá od 10:00 do 15:00 a třetí od 15:00 do 19:00. Jen ve středu chodíme všechny na dopoledne, protože to je sanitární den, kdy sice nechodí odpolední skupina pacientů, ale je náročnější úklid, mytí přístrojů a lůžek.

Když jsme nastupovali, našťastí na oddělení nebyl žádný velký nedostatek personálu. Práce na hemodialyzačním středisku je v některých ohledech velmi specifická a bylo dobře, že jsme se nemuseli všechno učit ve spěchu a stresu. Zejména prvních pár dní se nám sestřičky musely hodně věnovat a neumím si představit, že bychom vůbec byli k něčemu užiteční, kdybychom nastoupili za stavu tísně a neměl nikdo čas nás zaškolit.

Naše práce je poměrně různorodá. Při příchodu pacientů se oblékáme do jednorázových ochranných oděvů a měříme jim před vstupem teplotu, zjišťujeme, zda oni nebo někdo v jejich okolí nejsou nemocní, pomáháme jim s výměnou roušek a kontrolujeme, že si dezinfikují ruce a udržují dostatečné rozestupy. Někdy pomáháme pacientům na lůžka, roznášíme čaj a deky a měříme krevní tlak. Dále například chodíme do skladu pro hemodialyzační sety a kanyly, chystáme stříkačky s heparinem či infuze, roznášíme léky, zaškrťáváme žádanky a myjeme hemodialyzační přístroje a lůžka. Ze specializovaných úkonů hlavně „nahazujeme“ hemodialyzační přístroje (což možná zní jednoduše, ale

přiznávám, že zorientovat se v té spoustě hadiček mi dost trvalo), a učíme se „napojovat“ pacienty (tedy napíchnout píštěl či připojit kanylu k hemodialyzačnímu setu a zahájit hemodialýzu), obsluhovat přístroje, vyplňovat patientskou dokumentaci a „odpojovat“ pacienty (ukončovat hemodialýzu).

Velmi cennou zkušeností je pro mě komunikace s hemodialyzovanými pacienty. Je to hodně různorodá skupina od mladých lidí až po babičky, které přivázejí sanitky z LDN. Tito lidé musí třikrát týdně strávit 4,5 hodiny na tomto středisku na „umělé ledvině“ a dodržovat velmi přísnou dietu, která obnáší pro mě nepředstavitelné vyřazení například čerstvé zeleniny a ovoce, zkrátka všech potravin s větším obsahem vody. Někteří přitom takto žijí už neuvěřitelných 30 let. Obdivuji, že mnoho z nich je stále milých a nezatrpkých, přestože musí zvládat takto nepříjemný a poměrně omezující stav. Chápu ale i těch pár, kteří jsou někdy nespokojení a nepříjemní. Možná bych na jejich místě nebyla jiná.

Pro mnoho pacientů je pochopitelně také velmi stresující aktuální situace s virovou pandemií. Zatímco někteří se bojí a je třeba je povzbudit, jiní jsou nevrlí a nelíbí se jim nová opatření, jako například že musí najednou nosit po celou dobu hemodialýzy roušku a vyžaduje se po nich, aby od sebe najednou udržovali odstupy, když „přece vedle sebe sedávají už 10 let“. Velkou výhodou ale je, že pacienti mají mnohdy se sestřičkami velmi blízké vztahy, jelikož se znají již řadu let. Myslím, že je to jeden z hlavních důvodů, proč středisko i v této době skvěle funguje a pacienti se tam i přes nepříjemnost hemodialýzy cítí dobře.

Přiznávám, že zejména nejdelší ranní směny od 6:00, které se mnohdy protáhnou třeba do 15:00, jsou pro mě poměrně náročné. Zpočátku jsem měla problém s brzkým vstáváním a mnoha hodinami na nohou. I pro mě je nezvyk mít tak dlouho na sobě roušku, zejména na hodně vydýchaném a vytopeném hemodialyzačním sále. Poslední dva týdny ale dostávám obědy, což je hodně příjemné a pomůže to přečkat dlouhý den. I tak ale stále trvá, že ve dnech, kdy chodím do nemocnice, už nic moc jiného nezvládnou a spím minimálně 12 hodin. Je to ale asi dobrá příprava na ještě náročnější lékařské povolání. Trochu problém mám i s učením do školy, které se mi ve volných dnech příliš nedaří, a mám strach, jestli dělám dost, abych po otevření škol zvládla všechny zkoušky.

Jinak jsem ale za tuto příležitost velmi ráda. Práce na hemodialyzačním středisku se mi líbí, cítím se dobře ve zdejší kolektivu a naučila jsem se plno nových věcí jak o hemodialýze, tak o nemocničním prostředí jako takovém.